

Dermot Mack (1914–2001)

Opptaksdato: 1984

Intervjuer: Turid Eikvam

Opptakssted: Oslo

Lengde: 01:16:00

Transkripsjon:

(Turid Eikvam leser et brev som er sendt av Dermot Mack til redaksjonen i Løvetann:)

Fra medlem nummer sånn og sånn, har vi mottatt følgende interessante orientering om forbundets tidligste periode.

"Jeg ser av referatet for generalforsamlingen i julenummeret, side 6, at De er i tvil om tidspunktet for starten av foreningen. Da det er av stor betydning for tidfestelsen av vårt tilstundende ti års jubileum, og for forbundets historikk i det hele, er det viktig at dette uklare punkt blir oppklart.

Så vidt jeg kan se, skulle de følgende opplysninger gi et tilfredsstillende svar på dette spørsmålet. Det norske foreningsarbeidet har sin bakgrunn i opprettelsen av den første danske homofile sammenslutning som i starten ble kalt Kretsen av 1948. Som navnet sier, ble den etablert i 1948. 01. 01. 1949 startet foreningen utgivelsen av tidsskriftet "Vennen". Kort tid etter ble foreningens navn endret til Forbundet av 1948.

De første spirer til norsk aktivitet begynte i slutten av 1949 da det danske forbundet inngikk avtale med to norske tillitsmenn, en i Oslo og en i Trondheim. Like over nyåret 1950 fremsto de (utydelig) som to norske avdelinger. Men i realiteten dreide deg seg ikke om annet enn verving av medlemmer og abonnenter til det danske forbundet.;

De 20. mai 1950 ble Forbundets norske medlemmer innkalt til et møte i Oslo hvor en representant fra det danske forbundet var til stede. Her ble besluttet at generell foreningsvirksomhet også skulle tas opp i Norge. Men den skulle fungere som en underavdeling av det danske forbundet.

En av grunnene til at man ikke ville etablere seg som helt selvstendig forening, var uvissheten av om hvorvidt dette ville bli godkjent av myndighetene som legal foreningsvirksomhet. Den tidligere tillitsmannen i Oslo trakk seg tilbake. Det ble valgt et styre med undertegnende som formann. Statuttene og (utydelig) skulle være lik de danske vedtektene.

Navnet ble senere fastsatt slik: Forbundet av 1948, norsk seksjon av Forbundet av 1948. Det danske forbundet fikk da status som skandinavisk organisasjon. Norske medlemmer som ikke ønsket å fortsatt stå som medlemmer av det danske forbundet, gikk automatisk over som medlemmer av denne nye norske foreningen.

Møtet den 20. mai 1950 var en ganske beskjeden tilstelning. Den var i realiteten det konstituerende møtet for den norske homofile sammenslutningen. Jeg tror derfor det vil være helt korrekt å regne denne dato som det norske forbundets stiftelsesdag. I tiden framover ble det tatt opp forskjellige former for foreningsvirksomhet. Arrangement av møter, trykking og utsendelse til pressen av propaganda-brosjyrer etc.

Ønsket om å gjøre forbundet til et selvstendig norsk foretak, ble stadig sterkere. Det ble først iherdige underhandlinger med danskene om dette. Og omsider høsten 1952, ble det danske forbundet omdannet til et dansk landsforbund. På forbundets generalforsamling, 29.11. 1952, forelå et forslag til statutter for et selvstendig norsk forbund. På samme måte trakk vårt styre seg tilbake og nytt styre ble valgt med DM som formann.

På møte 1. februar 1953, ble navnet forandret til Det Norske Forbund av 1948, og de nye statuttene ble endelig vedtatt."

Og det er deg, det da?

Det er meg, ja.

Det var i 1952? Da kunne vi kanskje snakke litt først om Forbundets historie på den tiden da du kom inn? (utydelig) 10 års jubileum (utydelig) Ble det slik at den 20 mai regnes som den datoen nå? Som stiftelsesdag?

Ja. Så kan man....

Det har vært regnet som stiftelsesdag. I 1980, neste år, kan det bli et større....

Ja, da blir det 35 år...

Jo, for de feiret 25 års jubileum i 1975.

Hvor mange medlemmer var det da du ble formann?

Det var cirka 50. De fleste var fra Oslo, men.... Det var en del utenbys.

Var det også en avdeling i Trondheim da?

Nei, altså... Det var en viss støttevirksomhet, men ikke en avdeling. Jeg tror at man kan si at det bare var i Oslo.

Men var det da noen av dere 50 som var åpne homofile, sånn som vi sier i dag?

Nei.

Det var ingen som kunne stå fram til noen myndighet eller presse? Man kunne ikke det den gangen?

Nei. Men altså... Jeg ble intervjuet i Dagbladet, husker jeg, i forbindelse med den (utydelig) forslaget kom fram. Men altså, det var ikke under mitt navn. For jeg sto ikke åpent fram.

Det var et anonymt intervju, ja.

Ja. Men på en annen side, altså... Da jeg var blitt formann, underrettet jeg politiet om at jeg var blitt formann.

Jaha? Hvorfor gjorde du det, eller hvorfor måtte du det?

Nei, jeg fant ut at det var det greieste.

Men hva slags saker, eller liksom, hva var det dere drev med da du ble formann?

Ja, altså. Det er et stort skille, altså... Tas dette opp på lydbånd, eller?

Ja.

Altså, da ble det simpelthen en vanlig forening, liten forening. Så vidt jeg vet, under Rolfs periode hadde de sendt en henvendelse til myndighetene for å få opphevet paragraf 213.

Allerede da, ja.

Det var før jeg kom. Eksakt når det var, vet jeg ikke. Men det må vært i den perioden.

Så da var det den viktigste saken dere drev med?

Ja. Så hadde de... Det var med Rolf også. De hadde laget en brosjyre som de hadde sendt ut som propaganda materiale. (Utydelig)

Var det andre ting enn det dere drev med da?

Ja, så var det det selskapelige. Hvor holdt dere til da? Da leide vi lokaler.... Jeg husker ikke... Den første gangen jeg ble kjent med... Kom liksom inn... Det var vel i 51. Da husker jeg det var en eller to møter oppe i Christies gate 5 som var lokalet. Det har de fremdeles.

Hvem var det leid av?

Christies gate, jeg vet ikke hvem som eier det. Det er flere lokaler som leies ut.

Selskapslokaler?

Nei, nei. Det er sånn for det meste kristne greier.

Så det var ikke et problem for dere å få leie til møter der?

Nei, ikke da. Men det var veldig ukoselig, da. Det var sånne benker der vi satt. Det var ikke noe... Altså, der hadde vi et problem etter jeg kom inn, fordi vi skulle jo ha såkalt selskapelig samvær. Og da måtte vi være.... Og den gangen var det jo langt færre... lokaler til utleie. Medlemmene ville være anonyme. Altså... Man skulle stille seg selv. Det var fryktelig vanskelig å ordne, for de fleste lokaler var med servering. Og medlemmene ville ikke ha det. Så vi holdt oss til idrettslokaler. Det var en gang... Et lokale oppe på Tåsen. Der fikk vi lokale. Ettersom det var bare sånn... 20 mennesker på de møtene, så måtte ikke det være for stort. Det skulle ikke virke for tomt.

Og så... Senere kom vi altså ut på Ormsund

Det er på Snarøya?

Neida. Ormsund Roklubb. Det er på Bekkelaget.

Ja, nettopp.

Ikke nettopp. Bekkelaget.

Nei, men når du sier at vi møttes ute på Snarøya, var det et annet sted?

Ja, det er et annet sted.

Å!

Nettopp, ja. Så kan jeg ikke huske hvorfor vi flyttet fra Ormsund, men så kom vi ut på Snarøya. Det var også et idrettslokale, men jeg kan ikke huske hvilket idretts...

Men var det noen ganger problemer med å leie når de hørte hvem som skulle leie?

Nei, det sa vi ikke. Dere sa ikke hvem som skulle leie, nei. Nei, for da kunne man risikere at de ikke ville ha oss. Ettersom utvalget var så begrenset... Så vi nevnte ikke det. Men altså.. Der ute på Snarøya tror jeg, det var i slutten av min tid, der tror jeg de oppfattet hva det var for noe. Uten at det sjenerte.

Så dere merket ikke, på disse stedene, at hvis de skjønnte hva det var så ville de bli kvitt dere ?

00:10:00

Nei, men vi forutsatte at det ikke ville være populært om det kom via homofil forening...

Når du sier det var en 20, 25 på disse arrangementene...

Ja, det var til å begynne med, altså. Da vi kom ut på Ormsund ble det flere.

Var det i begynnelsen også kvinner med?

Ja. I dette første styret med meg, der satt det en kvinne. Vi var tre..(utydelig)
Så var det meg. Det var ikke noe lett å mobilisere. Det var simpelthen en gutt på 18 år som satt i styret. Det var meget avansert.

Ja, skal vi se. I 1952 da du ble formann, hvor gammel var du da?

Jeg er født i 14.

Så kan du...

Jeg var vel 38 år.

38 år, ja. I begynnelsen. Hadde dere møter en gang i måneden, eller?

Ja.

Når du sier selskapelighet. Hva ble spist og drukket? Hva forgikk? Kan du huske det?

Ja, altså. Man hadde en bar som man solgte fra.

Solgte drinker?

Drinker, ja. Men så forsøkte vi å ha programposter. Altså. Det var vanskelig når det var bare 20 stykker. Altså helt til å begynne med. Men nokså tidlig begynte vi med programposter. Og vi hadde faktisk kontakter med en hel rekke mennesker. Men nå har jeg ikke fått notert alle de navnene.

Nei, kan du huske...? Et sånt programpunkt dere hadde, for eksempel`

Nic Waal (psykiater) var der.

Å? Og snakket om...?

Ja, hun var jo... psykolog eller psykiater, så...

Ja, hun som har stiftet dette Nic Waals institutt.

Jeg tror ikke at hun.... Hun snakket så vidt jeg vet mer sånn generelt. Men det kan jeg formodentlig finne ut om jeg får litt bedre tid på meg.

Ja, for det hadde vært litt artig, å få vite noen av de temaene dere hadde oppe. Som temaer, eller hva jeg skal si. Nic Waal, ja. Det var ett eksempel.

Og så var... Schjelderup... Skiløperen og... Og fotografen.

Thorleif Schjelderup?

Thorleif Schjelderup var det, ja.

Var han der?

Ja, han kjente en av medlemmene.

Viste han film, eller?

Det husker jeg simpelthen ikke.

Men det var sånn friluftsforedrag, eller?

Nei, altså. Jeg tror han... Om han bare var som gjest. Det vil jeg ikke påstå. Men han var der i alle fall.

Men det betyr at du til neste gang kan ...

Om du er interessert i de navnene. La meg notere det opp.

Ja. For da kan vi flette inn det etterpå, vet du. Det synes jeg er litt spennende og morsomt. Nic Waal og Thorleif Schjelderup, ja.

Første gangen jeg leste en bok om homofili...

Ja?

Det var den til Finn Carling.

Å, var det det?

Og da hadde også han vært på Forbundet.

Men det var vel... Jeg vet ikke hvor han var da.

Han var på Ormsund. Og der hadde han da sånne... grupper som kom hjem til ham, eller møttes privat. Hos de forskjellige. Jeg var ikke med i noen av de gruppene. så jeg vet ikke hvorledes det foregikk. Men da diskuterte de for å få stoff til.... For han hadde et stipendium, så vidt jeg forsto.

Til å skrive en bok, ja.

Han hadde stipendium til å skrive tre bøker om minoritets problemer. Den ene var de blinde, så var det de homofile, og så.... Det var en tredje gruppe, ja. Det må ha vært de vanføre.

Nei, det var den første boken jeg leste. Som handlet om homofili.

Ja, så hadde dere temakvelder, da. Da kan du bare sette stikkord.... temakvelder, hvis du vil... Hvis du har noen spesielle navn du kan komme på og hva de...

Ja, jeg må bare få tid til å ...

Hva slags temaer de tok opp.

Men så kom jeg jo liksom.... Etter et år kom jo dette forslaget fram... fra myndighetene om endring av paragraf 213.

Det er 213? Jeg syns du skrev 217.

Ja, det er mulig jeg tullet.

Det er vel 213, ja. Det er riktig det.

Og da jeg... Ja, altså... Da kom man i en ny situasjon. Før den hadde vi en gruppe som kun representerte seg selv. Altså 50 homofile som liksom...

Men altså, da.... dette lovforslaget kom opp, og man skulle angripe det... så ble man plutselig kastet inn i en ny situasjon. Da skulle den lille gruppen representere alle homofile i hele Norge. Og personlig synes jeg det var... Jeg var fryktelig lite begeistret over den ansvarsfulle stillingen, ikke sant, som jeg plutselig var hevet opp i.

Og... Men! Etterpå har jeg tenkt over at... Du kjenner disse lov.. paragraf...

Ja.

Altså det var nokså sjokkerende. Men altså, det blir jo en slags insitament. Er det ikke det det heter?

Jo.

For klubben til å vise ansikt. Altså man tenker seg at de hadde simpelthen bare droppet 213, pent og pyntelig, så hadde ikke klubben fått det pushet til å gjøre noe. Og så kan man også si at enkelte av de bestemmelsene var så urimelige at de slo tilbake til vedkommende som hadde gjort dem.

Der kan jeg vel trekke inn en viss parallell til bispeuttalesene. Om de hadde sagt det samme på en mer pyntelig måte, så hadde det hatt en annen effekt enn den brutale måten de sa det på. De må jo ha fått en baksmell senere, samtidig med at folk mot måten.

Men det er sånne betraktninger jeg kom med senere.

Hva praktisk da skjedde med akkurat paragrafen og hvordan kontakt hadde dere med myndighetene? Da måtte dere plutselig begynne å stå litt fram, da?

Ja. Og da.... Det var jo meg som fikk hovedjobben, da. Da skulle man ha kontakt med en... Måtte få en advokat til å ta seg av det.

Du er vel klar over at det nyttet ikke for oss selv sånn å rydde opp i dette. Og så fikk vi... fatt i advokat Hjort, som var meget kjent. Og så gjaldt det da å få fatt i uttalelser fra sakkyndige. Og det måtte ikke være hvilke som helst sakkyndige. Det måtte være sakkyndige som hadde like stort renommé som de som hadde uttalt seg i denne kommisjonen. Og det var meget vanskelig, for der var det noen topper de hadde med.

De hadde psykiater Ødegård. Han og Gabriel Langfeldt var sånne topper, den gangen. Men da var vi forferdelig heldige, for Finn Grodahl... Husker du den boken? Han hadde på det tidspunkt studert i København og han fikk kontakt med Hjalmar Henriksson, han regntes da som en av topp-psykiaterne i Skandinavia. Og han kom med en uttalelse. Så fikk vi en uttalelse fra en professor i Holland. For da eksisterte et internasjonalt forbund som het IKSE. Og vi hadde hatt... Det hadde vært et eller to møter der. Og så kom han med en uttalelse.

00:20:00

Så fikk vi.... politilegen. Den gang var det Irmelin Kristensen. Hun hadde vist positive... allerede den gangen Rolf sendte opplysnings- eller reklamebrosjyren, eller hva vi skal kalle det. Og så kom hun med en uttalelse.

Hva het han siste?

Hun? Irmelin Kristensen.

Irmelin Kristensen var det du sa, ja. Du husker godt, du!

Jeg husker når jeg har lest (utydelig) Så fikk jeg uttalelse av politiadvokat Aage Lotinga i København. Jeg er ikke sikker på politiadvokat, jeg tror det er det samme som statsadvokat. Og vedkommende i Holland var professor Kempe. Han var ansatt ved det juridiske fakultet i Utrecht. Så fikk vi en uttalelse av magister Ingjald Nissen. Han var kommet inn på dette problemet i en bok som het "Psykopatenes diktatur". Så vidt jeg husker, om Nazi bevegelsen i Tyskland. Og så ble vi støttet opp av Karl Evang. Som da var helsedirektør. Men han sendte sitt skriv direkte til departementet. Det gikk ikke gjennom Hjort.

Den dere hadde jo... Det var da veldig mange kapasiteter?

Ja.

Hvordan greide dere å... å få alt dette fram? Var det advokaten? Eller i samarbeid med dere?

Altså... Nei, advokaten hadde ingen kontakter. Bortsett fra Irmelin Kristensen, husker jeg. Hun var litt motvillig til å begynne med. Men det var kontakter som vi hadde fått. Eller (utydelig) gjennom mellomledd, altså.

Da måtte dere snakke en del åpent om det med disse mellomleddene...

Ja, det var gjennom organisasjonene, altså.

Hva slags bakgrunn hadde dere som jobbet med dette da?

Hva mener du?

Hva jobbet dere med i det daglige?

Jeg er jurist.

Jurist, ja?

Så Hjort laget et utkast. Som vi skulle ta til departementet. Og det ble jo benyttet mer eller mindre (utydelig).

Men hva slags jobb hadde du da, som jurist?

Nei, da jobbet jeg ikke. Jeg var utdannet jurist, altså. Jeg hadde vært politifullmektig. Nei, jeg mener...

Dommerfullmektig?

Dommerfullmektig, ja. På Hamar. Og så hadde jeg vært, under krigen, i Stockholm. I delegasjonen i Stockholm.

Ja, akkurat. Så da var du kommet tilbake...

Da hadde jeg fått en stilling, men da dette kom på, så... Det ble for meget.

Ja, det var det jeg lurte på. Hvordan kunne dere greie dette på fritiden?

Nei, altså...

Det ble heldagsjobb for deg, dette da?

Ja.

Hvor lenge jobbet du med dette, da? Og ikke hadde annen jobb?

Ja, det.... Dette jobbet jeg med i...

Fra 52 til...?

Skal jeg bare lese opp dette?

Ja. Gjør det.

Det som skjedde var altså... Nå er vi 53. Da sendte vi disse uttalelsene til departementet. Det som skjedde deretter var følgende: Justisdepartementet strøk paragrafen som gjaldt homofile foreninger. Og foretok ellers også noen endringer. Saken vandret fra Justisdepartementet til Storting, Odelsting og Lagting. For så å bli sendt tilbake til Justisdepartementet med en anmodning om å få en bedre utredning av forslaget.

Det gikk så flere år før det var mulig å få noen sikker opplysning om sakens gang. Inntil vi i 1960, rent uformelt fikk oppgitt at saken var skrinlagt for godt. Dette var uten tvil det beste for oss, siden lovforslaget hadde fått en så skjev start.

Hva mener du med skjev start?

Det at... det var kommet disse uheldige... I stedet for å stryke paragraf 213, hadde de simpelthen kommet med nye bestemmelser som var ganske vidtgående.

Alle de papirene ligger i Forbundet. Jeg har dessverre ikke...

Du har den lille boken, vet du.... Det lille heftet som ble utgitt. Om paragraf 213. Et sånt hefte.

Hva? Når ble det utgitt?

Det er noe jeg har kjøpt en gang. Jeg vet ikke når det ble utgitt. Men det forteller om kampen mot paragraf 213.

Åja. men altså det foreligger omslag med saksdokumenter med alle saks...

Jada. Nei det har ikke jeg sett.

Og de ligger altså i Forbundet Og der kan man få det mer detaljert. Saken varte kanskje til 1960.

men du gikk vel ikke uten jobb i...

Joda. Jeg gikk uten jobb i mange år.

Så du hadde dette som heldags beskjeftigelse?

Ja, etter hvert blir det ikke heldags beskjeftigelse. Men de første årene ble det heldags beskjeftigelse.

Men hvordan kunne du livnære deg, da? Hadde du forsørger, eller?

ja, jeg... Det er fryktelig å si, men jeg hadde formue.

Ja, nettopp! Formue. Akkurat. Så du brukte en del av formuen din på å leve disse årene og jobbe for homofile?

Ja. Og så må jeg si at jeg spyttet litt til, for vi hadde ikke penger til å dekke utgifter til advokat.

Så det har du dekket?

Delvis. Men det var innsamling. Og det må jeg si, at de var veldig generøse. Men altså at tallet var så lite. Men altså...

Jeg er veldig imponert over en sånn innsats.

Men altså jeg vil gjerne si litt om den paragraf 213.

Ja?

Altså 213 var en død paragraf i 53. Den ble så godt som aldri... Og du spør jo i det brevet. Den ble så godt som aldri anvendt. Og ser man på statistikken, ser man at i tiden fra 1902, da Straffeloven ble laget, og opp til den innstillingen fra departementet, var det et svært lite antall som var rammet av paragraf 213. Og dessuten var statistikken er feil. For mange ble kjørt inn under 213, som egentlig hørte under andre paragrafer.

Slik kan man si at det ble praktisert en aldersgrense på 16 år. For menn. Og i praksis var Norge mer liberal enn både Sverige og Danmark. Men de hadde altså naturligvis denne paragrafen. Og det uheldige at omgang med dyr sto i samme paragrafen.

Men så... Det hadde jo vært det beste om vi hadde fått gjennomført gjennom advokat Hjort, og fått droppet hele greien. Slik at 213 ble fjernet.

Men det er ikke alle oppmerksom på at hvis vi ikke hadde fått fjernet de spesielle bestemmelsene som de foreslo, så hadde det vært adskillig vanskeligere å...

Da ville paragrafen blitt praktisert. Med vedtatte bestemmelser. Og la de dø med en gang. Og da ville det blitt adskillig vanskeligere, senere, å få opphevet 213. Da skulle de oppheve en paragraf som ble praktisert.

Nå, jeg kan ikke huske hvilket år det var. Var det 1970? Da ble paragrafen opphevet, men det var en død paragraf

Så... Så jeg har inntrykk av at ... Folk er ikke helt klar over at det var litt av en jobb vi gjennomførte.

00:30:00

Jeg vet ikke om du har... Er klar over tankegangen der.

Jo, jeg skjønner. Jeg satt akkurat og tenkte på dette her.

72, ja. Så fra 1960 gikk det enda 12 år til.

Ja. Men man bør vel regne som utgangspunkt 53, altså. (Utydelig)

Men var du formann til 1960? Husker du det?

(blar i papir)

Jeg må jo si at Forbundet var utrolig heldig med å få deg til formann, da.

Jeg har vært formann i 53, 54, 55, 56. Delvis i 57. Så var jeg styremedlem i 58. Jeg vet ikke hvem som var formann, husker ikke. Så var en som het Arne formann i 59. Da var jeg styremedlem. Så var jeg formann i 60, 61. Og i 62 var jeg varamann. Så jeg kan si at liksom... Jeg har vært i ti år.

Hvorfor var du ikke med i styret etter 62?

Jeg hadde fått nok. Så syns jeg yngre krefter kunne overta.

Var det yngre krefter som kunne være i stand til overta?

Nei, det vet jeg ikke. Husker ikke... Jo, de var i alle fall noen yngre. Men så var jeg altså... Så var jeg medlem i et råd i 65. Det var det arbeidet med Havelin. Og det var det som laget disse her...

Spørreundersøkelsen?

Spørreundersøkelsen, ja.

Det var derfor jeg... Jeg husker første gang jeg traff ham...

Det var det siste du gjorde?

Det var det siste, ja.

Så har du vært bare medlem, da? I Forbundet?

Ja.

Til det dukket opp i (utydelig)

Ja, inntil jeg meldte meg ut. For.... Når var det jeg meldte meg ut? Det var i slutten av 77, 78.

Hvorfor meldte du deg ut da?

Slå av den der.

(liten latter)

(knepp fra opptaker som slås av)

...men så ble jeg litt nysgjerrig, da. (utydelig) Så tenkte jeg at det måtte være morsomt å stikke nesen opp i disse tingene. Så nå er jeg medlem hos dere, altså. Og så er jeg medlem av kirkegruppen. Men jeg har ikke meldt meg inn i ... Som en avdeling av (utydelig) Jeg har ikke meldt meg inn. Det er ikke nødvendig.

Var det i fjor du begynte å vanke nedi AHF-kjelleren?

Nei, det er to år siden.

Hvordan fikk du greie på AHF, da? I kjelleren?

Hadde de ikke annonse i avisen?

Jo, det har de hatt og.

For jeg kjente ingen som var medlem.

Kom du virkelig helt på egenhånd ned i kjelleren en onsdagskveld, da?

Ja. Ned alle disse trappene.

(litt latter)

Det var modig gjort. Men du har jo vist at du er modig du, så...

Ja, modig og modig.....

Ja, nei. Altså, for å komme tilbake til denne saken. Så altså, disse saksdokumentene... De var jo gefundenenes fressen for å bruke i opplysningsarbeidet. Så, vi sendte jo.... vidt og bredt. Men da kunne jeg kanskje... (utydelig) Det kan vi ta til neste gang.

(blar i papir)

Og så hadde... Og så sendte vi... rundskriv til alle prestene. På den tiden var det kommet noen, bort i England... i den Anglikanske kirken som hadde kommet med noen uttalelser og en bok om det homofile problem. Og så laget vi et ekstartk av det og sendte til samtlige prester.

Men altså, nå har jeg bare sånne bruddstykker. Er det ikke bedre da, neste gang, å få orden på det.

Ja.

Men jeg kan gå gjennom det brevet. Jeg kan ikke si noe fra 30-årene, for jeg begynte først i begynnelsen av 40. Men jeg har hørt at det i Oslo var noen restauranter i 30-årene.

Jaha?

Blant annet en på Drammensveien. Og så var det en... Der var jeg inne en gang. Øvre eller Nedre Slottsgaten. Innehaveren av den flyttet senere ned i Fred Olsen gate. Det var en restaurant etter krigen som het "Den Gyldne Freden" Men den er også forsvunnet.

Så dit gikk homofile? Der visste man at homofile menn gikk?

Ja.

Det var ikke kvinner?

Nei, det tror jeg ikke. Men altså, det har jeg ingen rede på. (utydelig) ... indirekte.

I 30-årene, ja.

I 40-årene, under krigen... da var mørkleggingen veldig spennende. Og da var det en viss, innbiller jeg meg, at flere homofile kom ut, nettopp på grunn av mørkleggingen. For da var de ikke så redde. Og det var da jeg skaffet meg kontakter. Jeg kom inn i en sånn krets.

Hvordan skjedde det?

På gaten.

Sånn tilfeldig, eller var det en gate hvor man visste det gikk homofile?

Altså, jeg er ikke noe begeistret for pissoarer.

Nei, nei, men...

Men altså...

Omkring disse pissoarene var det litt sånn... bevegelser.

Så det med pissoar er noe som er helt... fra gammelt, gammelt av det da?

Ja.

Eller tror du det blomstret opp i 40-årene? Tror du det var sånn også i 30-årene?

Altså, det kan jeg ikke uttale meg om.

Men jeg kan tenke meg at ... det blomstret opp under mørkleggingen.

Så der fikk du dine første kontakter.

Ja.

Dine første kontakter, over hodet? Med homofile?

Ja, så... tror jeg hadde en annonse i avisen. Man kunne avatere etter turkamerater, så vidt jeg husker. Og det gjorde jeg en eller to ganger og fikk en kontakt. Eller om jeg svarte på en sånn.

Men hvordan visste du at du kunne annonsere sånn?

Jeg hadde på følelsen av at...

Du hadde på følelsen?

Ja.

Du svarte ikke selv på noen sånne?

Det er det jeg ikke riktig husker om det var meg som hadde rykket inn en annonse, eller om jeg svarte på en.

Hva slags avis var det som tok det inn?

Jeg tror det var Aftenposten.

Turkamerat, ja. Det var ikke dumt.

Det var veldig nøytralt.

Og så satte du inn en, ja. Men hvordan traff dere hverandre da?

Du vet man treffer anonymt på gaten... Man treffer på et hjørne, sånn... På fornavn, hvis man har oppgitt navnet...

Åja. Så det var ikke noe navn. Nei, akkurat.

Da var det veldig forbudt? Men var det slik at man var fryktelig nervøs for å bli tatt og....?

Av politiet? Nei. Og det vil jeg understreke at i min tid hadde jeg ingenting å utsette på politiet. De var fryktelig rettferdige. De behandlet oss veldig pent.

Så du visste knapt om noen som var tatt, i det hele tatt?

Altså, det var noen som ble tatt med mindreårige. Altså, under 16 år. Men det blir jo en annen gate.

Så du var ikke borti dette som dommerfullmektig heller?

Nei.

Men da, under krigen, det var før du reiste til Sverige det da?

Ja.

Da foregikk det ute?

Ja (utydelig) Og det var ikke så få tyskere også som....

Hva da? Ikke så få tyskere, nei. Var ikke det skummelt, da?

Der hadde de homofile, i alle fall de jeg kjente, en litt eiendommelig holdning, for ...
Altså. Kvinnene ble kalt tyskertøser, men homofile (ler).

Ble ikke kalt noe?

Nei.

Men det var ikke en sånn holdning at man ikke skulle gå dit, da? Ikke treffe tyskere?

00:40:00

Ikke noe utpreget, må jeg si. Det burde vært det.

Ja. Burde jo det.

Så vil jeg nevne at dette med... foreningsvirksomheten.... Der var situasjonen den at folk var engstelige. Med å melde seg inn i foreningen. Og blant annet de utenbys, de torde ikke skrive til Forbundet av 48 når de skulle betale kontingent. Så der ble det opprettet et eget en egen konto som het "for by og bygd".

For by og bygd?

Ja. For å ha noe helt nøytralt.

Ja, men det var en fin betegnelse.

Det er ikke så urimelig, for på disse små stedene ute på landet, der kjenner alle alle, og... Postkontoret er jo møtestedet, så det at... Det kunne vært vanskelig å... Og så... var de meget forsiktige. Så ble de pålagt diskresjon. Også når de hadde gjester med. Da skulle de anmelde det på forhånd.

Og i den tiden.... Altså, vi var femti medlemmer. Jeg har hørt senere at man var alt for forsiktig. Men poenget var jo at.... I alle fall etter denne saken kom opp i 53, Det gjaldt å holde.... De sa at vi var en klubb. Skulle man da ikke iaktta de reglene som de fleste medlemmene gikk inn for?

Da risikerte man at hele (utydelig) ble oppløst. Og det ville jo vært en katastrofe. Jeg er jo blitt kritisert for at jeg var så streng, med dette med gjester og sånn... Men når folk melder seg inn, og man sier man garanterer anonymitet, så er jeg nødt til å følge opp.

Og det var det jeg gjorde... Man ble ikke populær av det. Men så sa vi jo ikke, sånn utad, hvor svake vi var. Det ville jo være bare dumt.

Det var en morsom situasjon i 1955, så vidt jeg husker. Det kan jeg komme tilbake til. Da var det en psykiaterkongress her. Skandinavisk. Så var det plutselig kommet på førstesiden i Vårt Land, var det vel, at en norsk psykiater konstaterte en voldsom oppgang av homofile etter foreningen var startet.

Det var nærmest humoristisk. Der satt vi femti stykker. Men vi var jo litt stolte, også da. Vi forsøkte å innhente uttalelser i forbindelse med den (utydelig). En av uttalelsene (utydelig)... En psykiater sa han kunne ikke forstå det var nødvendig å ha en homofil forening, for de heterofile har jo ingen forening. Han har forandret holdning senere, så... Men altså, sånt risikerte man.

Men det sier jo folk i dag og, det.

Sier de det?

Ja, det har jeg da hørt. Jeg mener de sa det da Wenche Lowzow sto fram. "Hvorfor er det nødvendig å snakke så mye om at man er homofil?" "Det gjør jo ikke de heterofile, snakke om at de er heterofile." Det ble jo Wenche Lowzows... Hun ble jo møtt med det. "Hvorfor skal dere blafre med at dere er homofile?" Det går jo på en måte i noe av det samme?

Jo, det er noe av det samme. Men de heterofile har det ikke nødvendig... å lage en interesseorganisasjon...

Nei, det er komisk det.

Er det ikke nok for i dag?

Vi må ikke gi oss enda?

Åh.

Er du sliten?

Det som kunne vært ålreit...

Vi kunne i hvert fall fått fram det du har tenkt på. Som du har notert deg. For dette her kan jeg sette sammen... i rekkefølge, siden. Noen små lapper her? Og særlig sånne små episoder... som er veldig fortellende om den gangen.

Ja.

(blar i papir)

(utydelig) en film som het Cecilia.

Ja! Den har vi akkurat snakket om i Løvetann.

Har dere det?

Solveig Eriksen.

Ingen syns den var noe god.

Men ble den vist på norske kinoer?

Ja.

Kan du si litt kort om handlingen?

Jeg husker ikke. Men jeg må si jeg (utydelig) den var nokså ubehjelpelig, altså. Har du sett den?

Nei.

Den må jo ligge ett eller annet sted.

Ja, det må den jo.

Jeg er sikker på hun blir smigret over å... Hun har jo nettopp skrevet en bok om ...

Ja, hva var det igjen?

At faren eller bestefaren... Var ikke det en politiker?

Jo, det er den ja. Akkurat.

Jeg skal snakke med ham i Løvetann som visste noe om henne. Nei, for vi har begynt en sånn serie i Løvetann som heter "Våre klassikere".

Åja.

Å skrive om, ja... forfattere fra gamle dager, eller filmkunstnere eller...

Der har jeg... Det har jeg ikke notert, men det kunne jeg kanskje notere... Det har vi nevnt her, i disse... Klubbavisene De hadde et lite bibliotek, nemlig. Og så kjøpte de inn.... Den gangen var det jo ikke så mange bøker som behandlet dette problemet, så da har vi fått med de fleste som den gangen kom ut.

Ja, det hadde vært fint.

Men der hadde Rolf... en kontakt... med en som laget en utfyllende liste over...

Ja, det kan godt være. Hvis du hadde en sånn liste kunne det være fint, for vi har Olav Andre Manum. Vet du hvem det er? Det er han som har gitt ut en novellesamling.

Åja.

Nå i fjor, vel. Med utdrag fra bøker. Homofile temaer.

(utydelig)

Han er i Løvetann-redaksjonen.

Å, er han, ja...

Kanskje han har den listen?

Tror du det?

jeg kan spørre ham, for jeg ser ham i kveld.

Åja.

Men jeg hadde lyst til å spørre litt også om.... sånn mer personlig... Når du oppdaget at du var homofil, og disse tingene her... Helt fra du var gutt?

Ja, altså. Jeg oppdaget det svært tidlig. Uten at jeg til å begynne med var klar over hva det dreiet seg om.

Vokste opp i Bergen?

Ja.

I Bergen by?

Ja.

Du visste ikke hva det dreide seg om, fordi du ikke hadde lest om det?

Ja, når man er 12 eller 13 er man ikke så moden at man...

Er det da du har dine første minner om at du....

Ja, da følte jeg meg liksom tiltrukket av.... Men det er jo... Det er ikke spesielt for homofile. Det er ofte heterofile også, i den overgangsalderen...

Dette med at jeg kommer fra Bergen, kan du stryke.

Hvorfor det? (Litt latter)

Nei, du behøver ikke lokalisere meg sånn. Men ellers er det jo ganske vittig... Det forekommer meg at jeg har lest i en eller annen klassisk tysk bok, skrevet i begynnelsen av dette århundret, eller noe sånt, men jeg husker ikke av hvem. Hvor det blir konstatert at homofili var spesielt utbredt på Vestlandet.

(Latter)

00:50:00

Jeg nevnte det for Kim engang. Hun skulle visst undersøke det.

Men hvordan kom du første gang borti ordet "homofili"?

Nei, det husker jeg ikke.

Var det gjennom en bok, eller var det noen som snakket om det, eller?

Nei, det var sikkert gjennom en bok.

Du begynte vel å bli litt nysgjerrig og kanskje gå på jakt etter lesestoff om dette her? Det er det man vanligvis gjør.

Jeg forholdt meg merkelig passiv. Ikke noe sånn skyldfølelse eller noe sånt. Problemet mitt var å treffe likesinnede. Men jeg hadde ikke noe problem med at liksom sånn... nerver eller... I alle fall ikke direkte.

Men du tok vel artium da, og så begynte du å studere her ved Juridisk fakultet?

Ja.

Og da hadde du end ikke truffet noen likesinnede?

Nei.

Men du kom til Oslo og kanskje du regnet med at det...?

Ja, ja.

For første gang da du var, skal vi se...

Jeg var sikkert 26 år, første gangen.

Første gangen du traff en homofil?

Ja eller hadde en homofil opplevelse.

Da var du enda student, eller?

Ja. Nei, jeg var yngre. Det var like etter jeg var ferdig. Sånn 24 år. Ferdig jurist.

Begynte å jobbe med en gang som dommerfullmektig?

Nei. Det gikk noen år før man ble dommerfullmektig. I alle fall den gangen. Så jeg jobbet på Riksrevisjonen, blant annet.

Navnet Mack, er ikke det noe sånn Bergensnavn, da?

Nei, det er fra Nord-Norge. Du har vel hørt snakk om Mack-øl.

Er Mack-øl fra Nord-Norge?

Ja.

Det er det som er din bakgrunn, eller familie....

Ja, de kom altså.... Far kom fra Oslo, men de i Oslo kom opprinnelig fra Tromsø.

Nå er ikke jeg klar over om... Altså vi hadde kontakter med en internasjonal organisasjon,

ICSE. Primus motor der var den hollandske organisasjonen [COC]

Hva het den organisasjonen?

International Committee for Sexual Equality, forkortet til ICSE.

Men hvordan får man vite om sånne ting som skjer ute i verden, den gangen? Hvordan greide dere å opprette sånne kontakter?

Jeg må si at... Jeg var på et møte i Frankfurt sommeren 52. Det var før jeg var blitt formann. Og da var det gjennom Rolf jeg hadde fått vite om det. Hvordan han hadde fått den kontakten vet jeg ikke, men det var sikkert gjennom København. Forbundet i København.

Det var en rekke interessante møter og det var virkelig... fagfolk. Hollenderne var jo flinke med... organisasjonsmessig. Det er de jo i dag også.

Hvorfor er de så flinke da, skal tro?

Jeg vet ikke. Så der var det en rekke møter, i Frankfurt to ganger. Sånn som i 52 ble det holdt på universitetet i Frankfurt. Og i Bremen, to ganger i Amsterdam. I Brussel. I Paris. Ja, så var det i København.

Når var dette?

Dette skal du få neste gang. Jeg har ikke satt opp...

For det var vel ikke noen andre internasjonale organisasjoner enn det? Og IA, nå? Mellom den og IA

Nei. Hva?

Det har ikke vært noen annen internasjonal organisasjon etter dette her?

Nei, jeg vet ikke. Altså, den.... Det første møtet var i 51, i Amsterdam. Da var jeg ikke der. Jeg tror det ble mer og mindre oppløst i 62, 63. Etter det vet jeg ikke om... Men i tillegg til det som var sagt at.... foreningene i Sverige, Danmark og Norge må samarbeide og forsøkte å utgi et felles tidsskrift. Men det gikk ikke så godt med dette tidsskriftet.

Men når er det Kim kommer inn i bildet?

63.

Like etter at du har gitt deg?

Ja, det var like etter.

Så kom det nok en bergenser. (latter)

Kim har jo holdt på å skrive historie nå. Vet du noe om det?

Jo, jeg var på et møte. I kirkegruppen.

Ja, det har jeg hørt om.

Ja, nå har Kim levert manus til denne boken til et forlag.

Åja.

Så hun har ikke konsultert deg...

Nei, altså. Jeg trodde hun skulle skrive om Forbundets historie, men det er ikke det hun skal skrive.

Nei?

Hun skal jo skrive verdenshistorien.

Ja, verdenshistorien for homofile. Ja. Men fram til... Hun hadde tenkt å fortsette på en annen, en senere tid.

Jeg har inntrykk av at hun hadde tatt en bestemt periode, og så ville hun se om noe forlag ville ta det. Hun ville ikke fortsette uten at noen hadde... sikret seg at... Sånn oppfattet jeg det, i alle fall. Men det kan jo være meget interessant. Men det er jo et kjempearbeid.

Er det ikke noe du har lyst til å si om hvordan du syns om homobevegelsen i dag?

Nei, altså da må jeg tenke meg litt om. Men jeg kan jo si at jeg er jo ikke sånn inne i disse sakene...

Jeg tenker på... Hvordan stiller du deg til at... Ja, de stiller krav om at homofile skal kunne adoptere barn, for eksempel.

Ja, altså...

Sånne ting.

Ja, akkurat i det tilfellet syns jeg hensynet til barnet må komme i første rekke.

Ja?

Jeg har av og til et inntrykk av at de ikke har... At det er blitt en...

Mener du det kan være en belastning å ha homofile foreldre?

Ikke en belastning, men.... Det har jo alltid vært hevdet at det er en fordel å ha en far og en mor.

Ja.... Bortsett fra at det er jo veldig.... mye utradisjonelle familier bortover, hvor det mangler ofte en far. Og ofte er jo ikke faren en gang engasjert i ungene sine.

Neida.

Syns du homofile i dag stiller mange gale krav?

Nei. Men altså, der er jo simpelthen... Det var vært veldig greit da vi hadde den saken med paragrafen. Da hadde man en ting man kunne fokusere mot. Nå har jeg følelsen av at man står litt opprødd. Hva skal man nå feste oppmerksomheten på? Så tar man enkelte ting som kanskje ikke er så viktige, men så blåser man dem opp.

Men fortsatt er det sosiale behovet for en organisasjon til stede?

Jada.

Det er viktig fortsatt?

Det syns jeg... (utydelig) Der burde man konsolidere innad, mer enn man gjør. Men ikke...

01:00:00

Jeg la merke til, på siste møte på AHF. Sant, det felles møtet. Jeg er ikke helt ajour med hvorledes arbeidet foregår og alle disse små-grupperingene og så videre. Så jeg har vanskelig for å uttale meg.

Tenker du på det årsmøtet?

På det årsmøtet, ja. Og det er jo blitt organisert litt annerledes. Men jeg syns man.... skulle arbeide mer på indre samhold.

Det tror jeg også litt på, nå for tiden.

Man har... Jeg syns av og til det er litt søkt, disse her... merkesakene de har. Det er ikke så mange år siden det var så moderne å ta sånn selvransaking. Men det har falt ut av bildet det nå?

Ja det virker sånn.

Var ikke det sunt, da?

Jo, det tror jeg helt sikkert var sunt.

Det der... Altså, homofiles fortsatte behov for å snakke om seg selv, sine egne problemer som homofil... Ja, det er jo aktuelt hele tiden, for det er stadig nye som åpner seg som homofile. Så jeg tror at AHF bør legge mye mer vekt på å bli et møtested, da. For sånne gamle som oss... Og nye. Og særlig for disse nye tenåringene, 18-, 20-åringene i dag.

Ja.

Da kunne man, uten at det blir for høytidelig, ta opp et tema en aften. Diskutere en halvtime, eller noe sånt.

Ja, det burde vært mer av sånne temakvelder.

Sånn som det der møtet med han... den spørreskjema undersøkelsen. Det var veldig fint.

Ja, det var veldig fint. Der med inntrykk av at folk er veldig interessert.

Ja, de var det.

Og så var det en kulturaften, det var vel et år siden. Som var meget vellykket, med opplesning og sånt. Jeg synes noe sånt....

Men sånn om kontakten din, denne hele perioden, med kvinnene, med de lesbiske? Hvordan har det vært?

I Forbundet?

Ja.

Ja, altså. Der ble jo de simpelthen litt tilsidesatt, for.... I min tid var det jo paragraf 213 hovedproblemet, og angikk jo kun menn.

Det vil si, de nye paragrafene angikk jo også kvinner. Men det var jo desidert overvekt av menn.

Men kvinnene hadde jo behov for å komme og treffe hverandre, de og? Komme ut?

Ja.

På klubb aftener og...

Joda.

Sånn selskaperlig...

Jeg mente altså ... overfor myndighetene.

Det var ikke så viktig for dem da.

Nei.

Men sånn generelt.... I den spede begynnelse. Før det ble en forening. By og bygd. Var det veldig.. sånn oppdelt med dette at mennene opptrådte feminint, at kvinnene som var der opptrådte i dress. Altså, hvordan var det i gamle dager? Det som nå er blitt... Nå er jo folk.. Opptrer jeg kler seg helt... Alt mulig. Altså, hvordan ser du på det i dag i forhold til den gangen?

Ja, jeg synes at... Det er vanskelig å si noe generelt. Jeg har inntrykk av at de opptrådte litt mer utrert før. Man skulle liksom...Det var mer den... De skulle demonstrere.... Og kvinnene, der var... Enkelte var svært sterke.

I dress? Hadde noen av kvinnene dress? Det har jeg hørt om. I gamle dager. Slips og... Husker du noe om det?

Det husker jeg ikke, men.... Det husker jeg vi diskuterte i København, for der opptrådte de i ride antrekk. Noen av de der...

Ok, men hvordan var det kvinnene... Var de også outrert på en eller annen måte?

Nei, jeg festet meg mest med mennene, at det var liksom litt jålete og sånn.

Men du husker ikke så mye om hvordan kvinnene kledde seg?

Nei, de var nokså nøytrale.... Det er blitt en større.... Ja, hva skal man si... Forbedring for mennene. De opptrer mer naturlig i dag enn de gjorde den gangen.

Kim forteller noen morsomme historier fra Ormsund, tenker jeg. Hvor noen skulle komme og mobbe litt og lage litt bråk utenfor. Og da sto liksom mennene på bordene og hylte, mens det var kvinnene som gikk ut for å liksom...

Ja, sånn fortelle hun for spøk...

Ja, hun har jo... Den er vel litt fargerik, hennes framstilling... Jeg har inntrykk av at av og til... Disse framstillingene av at det var en forskremt forsamling som satt der ute... Det vil jeg si, det er temmelig overdrevet.

Du mener det, ja.

Men naturligvis er de friere i dag, altså. Da var det omtrent ingen som offentlig la seg til kjennelse.

Var Kim den første som var så åpen som hun var?

Hun kunne stå fram med bilde liksom? I avisen?

Ja, altså han som.... Axel Lundahl Madsen som stiftet i København og som stiftet seksjonen her, han opptrådte så vidt jeg husker, med bilde i avisen.

Nordmann her altså?

Nei, danske. Axel Lundahl Madsen. Det var han som stiftet i København.

Er Kim den første som har vært avbildet da, i norsk presse?

Ja, jeg kan tenke meg det.

Da er det på en måte riktig å si at hun var den første offentlige homofile, om vi skal si det sånn? Eller syns du det ikke er riktig?

Jo, det blir vel riktig.

Men noen av dere var kanskje... Var dere åpne... Jeg tenker på deg. Hvem var du åpen for? Foruten de homofile du hadde kontakt med? Du var selvfølgelig åpen homofil i forhold til disse ekspertene, myndighetene i den grad...

Jada.

Men var det noen andre?

Nei.

Familien din, da?

Nei.

Fikk de noen gang vite det hos deg?

Formodentlig... visste de det. Men det ble aldri diskutert. Men altså, flere av de andre medlemmene hadde sine heterofile venner som de hadde snakket ut med.

Men altså, de... plukket ut.

(Utydelig)

Så du har aldri merket noen reaksjon fra din familie på noe...

Nei.

Syns du det er leit å aldri kunne ta det opp med dem? Eller hadde du ikke noe behov for det?

Jeg hadde ikke noe behov for det.

Så når du var her i Oslo, så var de... bodde de i Bergen?

Du var kanskje ikke så ofte sammen med dem?

Nei, nei.

Men kan du slå av den der?

Men har du i dag, på din egen alder, venner som du vanker sammen med?

Ja, men det er jo merkelig at... Det er veldig dårlig samhold mellom de som var i Forbundet for 20-30 år siden.

Det er liksom... Man sitter på hver sin tue, har jeg inntrykk av.

Så du vanker ikke sammen med noen av dem?

Noen, men svært få.

Besøker dere hverandre, da?

Ja.

Men de du har mest kontakt med i dag, hvem er det da?

Jo, det er noen fra den gangen. Men altså, det har skrumpet inn.

Er det noen som du vet som er eldre enn deg?

Som lever nå?

Jada.

Som var med den gang?

Nei, det tror jeg ikke.

Rolf, hvor gammel er han?

Yngre enn deg?

Jada. 64 eller noe... Finn Grodal fortalte nettopp at han har gått av med pensjon, så han må være 67.

Dere to.. Begge dere har jo vanket... Eller Øyvind har jo også vanket litt i kjelleren.

Jada.

Så dere vanker fortsatt sammen.

Ja, lite. Men av og til.

Hva gjør dere? Går dere ut noe sted? På teater eller?

Ja, på teateret.

01:10:00

Utstillinger og..?

Ja...

Så dere er kulturelt interesserte?

Ja, du kan si det sånn.

Hva med sånne typer som han Per Aabel og sånn, liksom ? Har han kontakter blant dere?

Det tror jeg. For jeg var sammen med ham i... Det er veldig mange år siden, men... i et selskap hvor han.. Den daværende formannen i Forbundet samt flere i Forbundet, og da kom han. Så han har sikkert kontakter.

Så han har ikke isolert seg.

Jeg kjenner ham ikke.

Mange på din alder er vel ofte isolerte?

Ja, nei. Jeg forstår ikke hvorfor ikke de De var jo medlemmer av Forbundet, og jeg (utydelig) når jeg treffer de på gaten. Liksom... "Det var hyggelig å se deg." Du vet sånn...

Det hadde vært en ide å komme sammen en gang... Men de er ikke interessert. Jeg vet ikke om det er et alders problem, eller...

Du vet disse eldre kvinnene. De hadde jo en... Lenge nå, noe de kalte "de grå panterne". Men det ble borte, det også. Men det tror jeg var fordi de var så veldig... De

ville ikke velge noen ledelse, og... Det var så veldig flatt organisert. Det har faktisk blitt helt borte.

(Snakker om enkelte navn på kvinner...)

Så det hadde ikke vært en ide å fått til noe i kjelleren? Man ville vel ikke fått folk til å komme ned dit? I din aldersgruppe?

Jeg vet ikke.

Rolf har visst vært der en gang. Men altså, jeg er ikke klar over... hvilken aldersgruppe som er... Er min aldersgruppe representert over hodet i AHF?

Det er kanskje bare deg og han Øyvind. Tror ikke... Jeg vet ikke om noen flere, jeg.

Nei, for jeg vet aldri hva som er fast... medlemmer...hvem som er gjest...

Jeg tror ikke det er noen flere, jeg altså.

Men det har jo vært noen flere nedi kjelleren av din årgang.

Følger du med i Løvetann, da?

Ja, den syns jeg er god. Den er mer variert... altså...

(stopp i opptaket)

Det må vi ha med.

Jeg syns jo at...

Intervjuformen er levende. Jeg syns ofte... Man hører det blant annet i TV... at den som intervjuer er akkurat som en lærer, og så sitter den andre som et objekt. Den intervju formen jeg liker best, er en samtale mellom to likeverdige personer. Og det synes jeg at man i det hele tatt sjelden finner i...

Hva med Litteraturskapet vårt? Syns du det er bra? Eller hva er det du mest leser?

Jo altså, hvis det kommer noen gode bøker med homofilt stoff....

Du kjøper fortsatt sånne bøker i dag, og leser?

Ja, den siste jeg kjøpte var om Kim Friele.

Hvilken?

Den der Lowzow...

Ja, den ja.

Men altså. Nå er det kommet så mange bøker.

Ja, det er enormt.

Og jeg mener rent generelt, så må jeg si at.... Jeg leser gjerne en bok først, før jeg kjøper den. For de er såpass dyre, at skal man komme over det... Det er et stort utlegg.

Ja. Det er dyrt i dag.

Men den gangen, altså i 50-årene, da kastet man seg begjærlig opp enten det var en god bok eller skrap.

Denne boken som vi skrev om i siste Løvetann, "Oppdeling"... det er av våre klassikere. Som vi skrev om i siste nummer. Har du siste nummeret av Løvetann?

Nei.

Så du abonnerer ikke, nei?

Nei, jeg kjøper, men...

For det er en bok som er... Kom ut i 50-årene. Var det ikke Otto Lyng han het da? Eller var det romanen (utydelig)

Her er den...

Den er gammel...

Det er en...

Den siste det.

Ja.

Det er en til etter.

Den har jeg lest, men den...

gitt fra meg...

Skal du ha mer kaffe?

Ja. Har du fortsatt kaffe? Da begynner vi å avslutte, da?

Men hvorledes gjør dere det? Må dere kjøpe alle disse bøkene?

Ja, altså. Han...

Det er dyrt.